PÄÄTÖKSET

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2019/1874,

annettu 6 päivänä marraskuuta 2019,

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2006/43/EY tarkoitetusta Kiinan kansantasavallan toimivaltaisten viranomaisten asianmukaisuudesta

(tiedoksiannettu numerolla C(2019) 7854)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon tilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta, direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 84/253/ETY kumoamisesta 17 päivänä toukokuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY ([1]) ja erityisesti sen 47 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Direktiivin 2006/43/EY 47 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat sallia hyväksymiensä lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen hallussa olevien tilintarkastukseen liittyvien työpapereiden tai muiden asiakirjojen sekä kyseisiä tilintarkastuksia koskevien tarkastus- tai tutkintaraporttien toimittamisen kolmannen maan toimivaltaisille viranomaisille ainoastaan, jos tällaiset viranomaiset täyttävät komission asianmukaisiksi toteamat vaatimukset ja jos kyseisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten ja kolmannen maan toimivaltaisten viranomaisten välillä on sovittu vastavuoroisuuteen perustuvista työskentelyjärjestelyistä. Jäsenvaltiot ovat entistä kiinnostuneempia kehittämään edelleen yhteistyötä lakisääteisen tilintarkastuksen alalla Kiinan kansantasavallan toimivaltaisten viranomaisten kanssa. Tätä taustaa vasten on syytä määritellä, täyttävätkö Kiinan kansantasavallan toimivaltaiset viranomaiset vaatimukset, jotka katsotaan tähän tarkoitukseen asianmukaisiksi.

(2) Direktiivin 2006/43/EY 47 artiklan 3 kohdan mukaisessa asianmukaisuutta koskevassa päätöksessä ei käsitellä muita erityisiä vaatimuksia, jotka liittyvät lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen hallussa olevien tilintarkastukseen liittyvien työpapereiden ja muiden asiakirjojen sekä tarkastus- tai tutkintaraporttien toimittamiseen, kuten sopimista toimivaltaisten viranomaisten välillä vastavuoroisuuteen perustuvista työskentelyjärjestelyistä, joista säädetään direktiivin 2006/43/EY 47 artiklan 1 kohdan d alakohdassa, eikä henkilötietojen siirtoa koskevia vaatimuksia, joista säädetään mainitun direktiivin 47 artiklan 1 kohdan e alakohdassa.

(3) Yhteistyön tekeminen lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen hallussa olevien tilintarkastukseen liittyvien työpapereiden tai muiden asiakirjojen sekä tarkastus- tai tutkimusraporttien toimittamisessa kolmannen maan toimivaltaiselle viranomaiselle on yleisen edun kannalta hyvin merkittävää riippumattoman julkisen valvonnan harjoittamisessa. Sen vuoksi jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten olisi direktiivin 2006/43/EY 47 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuilla työskentelyjärjestelyillä varmistettava, että Kiinan kansantasavallan toimivaltaiset viranomaiset käyttävät niille mainitun direktiivin 47 artiklan 1 kohdan mukaisesti, toimitettuja asiakirjoja ainoastaan tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen julkiseen valvontaan, ulkoiseen laadunvarmistukseen ja tutkintaan.

(4) Kun tarkastuksia tai tutkimuksia tehdään, lakisääteiset tilintarkastajat ja tilintarkastusyhteisöt eivät saa antaa käyttöön tai toimittaa tilintarkastukseen liittyviä työpapereitaan tai muita asiakirjojaan Kiinan kansantasavallan toimivaltaisille viranomaisille muilla kuin direktiivin 2006/43/EY 47 artiklassa ja tässä päätöksessä säädetyillä edellytyksillä.

([1]) EUVL L 157, 9.6.2006, s. 87.

(5) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että niiden hyväksymien lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen ja Kiinan kansantasavallan toimivaltaisten viranomaisten välinen yhteydenpito tapahtuu lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen julkisen valvonnan, laadunvarmistuksen ja tutkinnan yhteydessä asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välityksellä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 2006/43/EY 47 artiklan 4 kohdan soveltamista.

(6) Direktiivin 2006/43/EY 47 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaan jäsenvaltiot voivat sallia hyväksymiensä lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen hallussa olevien tilintarkastukseen liittyvien työpapereiden tai muiden asiakirjojen sekä tarkastus- tai tutkintaraporttien toimittamisen Kiinan kansantasavallan toimivaltaisille viranomaisille vain sillä edellytyksellä, että toimivaltaisten viranomaisten välillä on sovittu vastavuoroisuuteen perustuvista työskentelyjärjestelyistä.

(7) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että niiden toimivaltaisten viranomaisten ja Kiinan kansantasavallan toimivaltaisten viranomaisten välillä sovitaan tällaisista työskentelyjärjestelyistä vastavuoroisuuden pohjalta ja noudattaen direktiivin 2006/43/EY 47 artiklan 1 ja 2 kohdan edellytyksiä, kuten salassapitovelvollisuutta ja tällaisissa asiakirjoissa olevien luottamuksellisten liiketoimintaa koskevien tietojen (teollis- ja tekijänoikeudet mukaan lukien) suojaa sekä tarkastusten kohteena olleiden yhteisöjen että tällaisia yhteisöjä tarkastaneiden lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen osalta.

(8) Henkilötietojen siirtäminen lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen hallussa olevien tilintarkastukseen liittyvien työpapereiden tai muiden asiakirjojen sekä tarkastus- tai tutkintaraporttien Kiinan kansantasavallan toimivaltaisille viranomaisille siirtämisen yhteydessä on laillista ainoastaan, jos se täyttää Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 ([2]) säädetyt kansainvälisiä tiedonsiirtoja koskevat vaatimukset. Näin ollen direktiivin 2006/43/EY 47 artiklan 1 kohdan e alakohdassa edellytetään jäsenvaltioiden varmistavan, että henkilötietojen siirrossa niiden toimivaltaisten viranomaisten ja Kiinan kansantasavallan toimivaltaisen viranomaisen välillä noudatetaan tietosuojaperiaatteita ja -sääntöjä ja erityisesti asetuksen (EU) 2016/679 V luvun säännöksiä. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava asianmukaiset suojatoimet henkilötietojen siirtämistä varten asetuksen (EU) 2016/679 46 artiklan mukaisesti. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että Kiinan kansantasavallan toimivaltaiset viranomaiset eivät luovuta niille toimitettuihin asiakirjoihin sisältyviä henkilötietoja eteenpäin ilman asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten ennalta antamaa suostumusta.

(9) Kiinan kansantasavallan valtiovarainministeriö ja Kiinan valtion arvopaperiviranomainen (China Securities Regulatory Commission, CSRC) ovat ne kaksi julkista valvontaelintä, joilla on toimivalta tutkia tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen toimintaa Kiinan kansantasavallan tilinpitoa koskevan lainsäädännön, sertifioituja julkisia tilintarkastajia koskevan lainsäädännön sekä arvopaperilain mukaisesti. Valtiovarainministeriö on vastuussa toimilupien myöntämisestä kirjanpitoyrityksille, kirjanpitosääntöjen täytäntöönpanosta, tilintarkastusstandardien vahvistamisesta, kirjanpitoyrityksiä ja sertifioituja julkisia tilintarkastajia koskevien tarkastusten ja tutkimusten suorittamisesta ja sellaisten sääntelyä koskevien yhteistyösopimusten tekemisestä, jotka liittyvät sertifioitujen julkisten tilintarkastajien ammatin valvontaan. Valtioneuvoston alaisuudessa toimivan CSRC:n tehtävänä on valvoa arvopaperimarkkinoita ja panna täytäntöön arvopaperilaki. Sillä on valtuudet tarkastaa joko Shanghain tai Shenzhenin pörssilistalla olevia yhtiöitä sekä näitä pörssilistattuja yhtiöitä tarkastavia tilintarkastusyrityksiä. CSRC on viranomainen, joka vastaa näissä arvopaperipörsseissä liikkeeseen laskettujen arvopaperien valvonnasta ja hallinnoinnista. Valvontatehtäviensä ohella CSRC:llä on toimivalta hoitaa arvopapereita ja futuureja koskevia kansainvälisen yhteistyön asioita. CSRC:llä on toimivalta perustaa valvontayhteistyömekanismi muiden lainkäyttöalueiden vastaavien viranomaisten kanssa arvopaperimarkkinoiden rajat ylittävää valvontaa varten, mukaan lukien yhteistyö tarkastusta koskevissa asioissa.

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

(10) Sekä valtiovarainministeriö että CSRC osallistuvat tulevien kahdenvälisten sopimusten allekirjoittamiseen tilintarkastukseen liittyvien työpapereiden siirtämistä varten. Valtiovarainministeriö vastaa sopimusten tekemisestä jäsenvaltioiden kanssa ja määrittää CSRC:n osallistumisen neuvotteluihin ja sopimusten allekirjoittamiseen riippuen sopimusten soveltamisalasta ja sisällöstä. Valtiovarainministeriön ja CSRC:n nykyisillä ja entisillä työntekijöillä on velvollisuus pitää valvontatoimien aikana tietoonsa tulleet valtionsalaisuudet, liikesalaisuudet ja työhön liittyvät salaisuudet luottamuksellisina, eivätkä he saa käyttää näitä tietoja asiaan liittymättömissä yhteyksissä.

(11) Kiinan kansantasavallan lakien ja määräysten nojalla valtiovarainministeriö ja CSRC voivat toimittaa jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille asiakirjoja, jotka vastaavat direktiivin 2006/43/EY 47 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja asiakirjoja ja jotka liittyvät tutkintaan, jonka se voi kohdistaa tällaisiin tilintarkastajiin tai tilintarkastusyhteisöihin.

(12) Tältä pohjalta ja ottaen huomioon myös Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 537/2014 ([3]) 30 artiklan 7 kohdan c alakohdassa tarkoitetun Euroopan tilintarkastajien valvontaelinten komitean (CEAOB) antaman teknisen neuvonnan valtiovarainministeriö ja CSRC täyttävät vaatimukset, joiden olisi katsottava olevan asianmukaiset direktiivin 2006/43/EY 47 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetulla tavalla.

(13) Tämä päätös ei vaikuta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/109/EY ([4]) 25 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuihin yhteistyöjärjestelyihin.

(14) Direktiivin 2006/43/EY 47 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan mukainen päätelmä jonkin kolmannen maan toimivaltaisten viranomaisten täyttämien vaatimusten asianmukaisuudesta ei estä komissiota antamasta mainitun direktiivin 46 artiklan 2 kohdan mukaisesti päätöstä kyseisen kolmannen maan tilintarkastajiin ja tilintarkastusyksiköihin sovellettavien valvonta-, laadunvarmistus-, tutkinta- ja seuraamusjärjestelmien vastaavuudesta.

(15) Tällä päätöksellä pyritään helpottamaan tuloksellista yhteistyötä jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten ja Kiinan kansantasavallan toimivaltaisten viranomaisten välillä. Sen tarkoituksena on tehdä kyseisille viranomaisille mahdolliseksi julkiseen valvontaan, ulkoiseen laadunvarmistukseen ja tutkintaan liittyvien tehtävien hoitaminen ja samalla suojata asianomaisten osapuolten oikeuksia. Jos toimivaltainen viranomainen päättää ryhtyä vastavuoroisuuteen perustuviin työskentelyjärjestelyihin Kiinan kansantasavallan toimivaltaisten viranomaisten kanssa mahdollistaakseen lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen hallussa olevia tilintarkastukseen liittyvien työpapereiden tai muiden asiakirjojen sekä tarkastus- tai tutkintaraporttien siirtämisen, kyseisen jäsenvaltion on annettava komissiolle tiedoksi kyseisten viranomaisten kanssa sovitut vastavuoroiset työskentelyjärjestelyt, jotta komissio voi arvioida, onko yhteistyö direktiivin 2006/43/EY 47 artiklan mukaista.

(16) Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten ja Kiinan kansantasavallan toimivaltaisten viranomaisten välillä tilintarkastuksen valvonnan alalla tehtävän yhteistyön perimmäisenä tavoitteena on rakentaa keskinäinen luottamus osapuolten valvontajärjestelmiä kohtaan ja edistää lähentymistä tilintarkastusten laadun osalta. Tällainen keskinäinen luottamus ja pidemmälle viety lähentyminen perustuisivat unionin ja Kiinan kansantasavallan tilintarkastusalan valvontajärjestelmien vastaavuuteen. Tämän seurauksena lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen hallussa olevia tilintarkastukseen liittyviä työpapereita tai muita asiakirjoja sekä tarkastus- tai tutkintaraportteja on jatkossa tarkoitus toimittaa viime kädessä vain poikkeustapauksissa.

(17) Tässä päätöksessä otetaan huomioon jäsenvaltioiden kasvava kiinnostus kehittää edelleen yhteistyötä Kiinan kansantasavallan toimivaltaisten viranomaisten kanssa tilintarkastustoiminnan alalla keinona helpottaa unionin yhteisöjen pääsyä Kiinan kansantasavallan pääomamarkkinoille ja edistää sellaisten yritysten pääomamarkkinatoimia jäsenvaltioissa, joilla on sääntömääräinen kotipaikka Kiinan kansantasavallassa.

(18) Koska käytännön kokemusta valvontayhteistyöstä Kiinan kansantasavallan toimivaltaisten viranomaisten kanssa ei toistaiseksi ole, tätä päätöstä olisi sovellettava rajoitetun ajan.

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 537/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteistä tilintarkastusta koskevista erityisvaatimuksista ja komission päätöksen 2005/909/EY kumoamisesta (EUVL L 158, 27.5.2014, s. 77).

([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/109/EY, annettu 15 päivänä joulukuuta 2004, säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopaperien liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta (EUVL L 390, 31.12.2004, s. 38).

(19) Komissio seuraa rajoitetusta soveltamisajasta huolimatta säännöllisesti markkinoiden kehitystä, valvonta- ja sääntelykehysten kehitystä ja valvontayhteistyön vaikuttavuutta ottaen huomioon valvontayhteistyön aikana saadut kokemukset, myös jäsenvaltioiden toimittamien tietojen pohjalta. Komissio voi toteuttaa tätä päätöstä koskevan erityisen tarkastelun milloin tahansa ennen sen voimassaoloajan päättymistä, jos komission on tapahtuneen kehityksen perusteella tarpeen arvioida uudelleen tällä päätöksellä tunnustettua asianmukaisuutta. Tällainen uudelleenarviointi voi johtaa tämän päätöksen kumoamiseen.

(20) Euroopan tietosuojavaltuutettu antoi lausunnon 20 päivänä toukokuuta 2019.

(21) Tässä päätöksessä säädetyt toimenpiteet ovat direktiivin 2006/43/EY 48 artiklan 1 kohdalla perustetun komitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Kiinan kansantasavallan valtiovarainministeriö ja valtion arvopaperiviranomainen täyttävät vaatimukset, jotka katsotaan direktiivin 2006/43/EY 47 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetulla tavalla asianmukaisiksi tilintarkastukseen liittyvien työpapereiden tai muiden asiakirjojen sekä tarkastus- ja tutkimusraporttien toimittamista varten kyseisen direktiivin 47 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

2 artikla

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos tilintarkastukseen liittyviä työpapereita tai muita asiakirjoja on yksinomaan sellaisen lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön hallussa, joka on rekisteröitynyt muuhun jäsenvaltioon kuin konsernin tilintarkastajan rekisteröitymisjäsenvaltioon, ja konsernin tilintarkastajan rekisteröitymisjäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on saanut asiakirjojen toimittamispyynnön joltakin 1 artiklassa mainitulta viranomaiselta, kyseiset työpaperit tai asiakirjat voidaan toimittaa pyynnön esittäneelle toimivaltaiselle viranomaiselle ainoastaan, jos ensiksi mainitun jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on nimenomaisesti hyväksynyt asiakirjojen toimittamisen.

3 artikla

Tätä päätöstä sovelletaan 15 päivästä marraskuuta 2019 14 päivään marraskuuta 2024.

4 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 6 päivänä marraskuuta 2019.

Komission puolesta
Valdis DOMBROVSKIS
Varapuheenjohtaja